

Prof. Maria Kalinowska oraz **Laboratorium Romantyczne Wydziału Artes Liberales UW**

zapraszają Studentów i Doktorantów do udziału w programie:

**Romantyzm: europejskość i pogranicza kulturowe
(projekt naukowo-dydaktyczny badań nad dziedzictwem kulturowym)**

**Odsłona druga:
Romantyzm dziś. Spotkania, zderzenia, rewizje.**

Wydział Artes Liberales Uniwersytetu Warszawskiego, r. akad. 24-25

Program **Romantyzm: europejskość i pogranicza kulturowe** jest zaplanowany jako projekt badań nad dziedzictwem kulturowym, z silnym akcentem na współpracę różnych pokoleń badaczy, doktorantów i studentów. Program stanowi część szerszych prac badawczych Laboratorium Romantycznego WAL, łączy dydaktykę z projektami stricte naukowymi, umożliwia pisanie prac licencjackich, magisterskich i doktorskich dotyczących dziedzictwa romantycznego we współczesnej kulturze polskiej i europejskiej.

Łączy różne perspektywy namysłu nad romantyzmem, różne metodologie i punkty widzenia (ze szczególnym uwzględnieniem interdyscyplinarności). W centrum naszego zainteresowania pozostaje romantyzm jako dziedzictwo, traktowane nie tylko w perspektywie tradycji literackiej, ale i w porządku dziedzictwa kulturowego. Oznacza to, że zarówno będziemy starali się zrozumieć specyfikę romantyzmu jako fenomenu historycznego, jak i – przede wszystkim – interesować nas będzie współczesne znaczenie literatury i kultury romantycznej, **romantyzm jako przedmiot studiów nad dziedzictwem kulturowym (*heritage studies*)**.

Pierwsza część tego programu realizowana była w r. 2020 i latach kolejnych.

Część druga programu („odsłona druga”) zaplanowana jest na rok akademicki 2024-25. Szczególnym przedmiotem zainteresowania w roku akademickim 24-25 będzie **romantyzm jako wyzwanie metodologiczne, artystyczne oraz egzystencjalne, tak dla badaczy, jak i dla artystów (zwłaszcza teatru i sztuk plastycznych)**. Akcent w „drugiej odsłonie” położony będzie na indywidualne spotkanie współczesnych badaczy i artystów z tradycją romantyczną oraz na indywidualne świadectwa znaczenia dziedzictwa romantycznego. Wobec tego istotną część projektu stanowią będą spotkania z wybitnymi badaczami i twórcami kultury poświęcone ich najnowszym pracom interpretacyjnym oraz artystycznym.

Planujemy poruszanie powyższej problematyki w różnych cyklach zajęć oraz spotkań z twórcami:

1. Seminarium: Tekst kultury jako wyzwanie badawcze, współprowadzenie - Prof. Maria Kalinowska, Prof. Alina Nowicka-Jeżowa.

Zajęcia będą miały charakter seminaryjno-warsztatowy. Ich przedmiotem będzie wspólna refleksja nad indywidualnym spotkaniem badacza z tekstem kultury, które jest zawsze wyzwaniem badawczym, ale stanowi także swoiste doświadczenie egzystencjalne.

W centrum seminarium znajdą się aktualne prace i zainteresowania doktorantów i magistrantów. Zostaną również przedstawione studia prowadzących konwersatorium i

zaproszonych gości. Będziemy rozważać rozmaite problemy, jakie stawia przed badaczem dany tekst kultury: kwestie teoretyczne i metodologiczne, historyczne, ideowe, społeczne i polityczne.

2. Konwersatorium: Mickiewicz, Słowacki, Byron – współczesne „kody” recepcji romantyzmu. Prowadzenie: Prof. Maria Kalinowska.

Przedmiotem konwersatorium będą najnowsze sposoby rozumienia i interpretowania twórczości i życia wielkich romantyków polskich i europejskich, ze szczególnym uwzględnieniem Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego i lorda Byrona.

Głównym celem zajęć jest refleksja nad romantyzmem jako częścią europejskiego i narodowego dziedzictwa kulturowego oraz sposobami funkcjonowania i odbierania romantyzmu w kulturze współczesnej.

3. Konwersatorium: Podróż grecka jako topos i gatunek literacki – obrazy Grecji i tematy europejskiej wyobraźni (sem. letni). Prowadzenie: Prof. Maria Kalinowska.

Przedmiotem konwersatorium jest „podróż grecka” (do Grecji i po Grecji), zwłaszcza w wieku XIX i XX, rozpatrywana na tle tradycji podróżowania sięgającej antyku (Herodot, Pauzaniusz). Wędrówkę grecką traktować będziemy jako realną, historyczną czynność, jako fakt z zakresu geografii kulturowej XIX i XX, a przede wszystkim jako motyw w literaturze i sztuce polskiej i europejskiej oraz typ piśmiennictwa mającego własne konwencje i toposy.

4. Konwersatorium: Romantyzm polski i europejski w sztukach plastycznych (sem. zimowy). Prowadzenie: Dr Milena Chilińska.

Konwersatorium ma na celu przybliżenie wielkich tematów, a także motywów polskiej i europejskiej literatury romantycznej w sztukach plastycznych XIX i początków XX wieku: malarstwie, grafice rzeźbie. Interesująca będzie zwłaszcza twórczość pisarzy takich, jak: Johann Wolfgang von Goethe, Lord Byron, William Wordsworth, Samuel Taylor Coleridge, Robert Southey, Emily Jane Brontë, Antoni Malczewski, Juliusz Słowacki, Adam Mickiewicz.

5. Laboratorium Czystej Formy – koncepcja Sztuki Czystej Stanisława Ignacego Witkiewicza (z uwzględnieniem stosunku Witkacego do romantyzmu) (semestr zimowy). (Dr Magdalena Baraniak)

Przedmiotem konwersatorium jest teoria Czystej Formy Witkacego i jej realizacje w literaturze oraz teatrze, z szerokim uwzględnieniem stosunku Witkacego do romantyzmu.

6. Zwierzęta w sztuce XIX wieku (od romantyzmu do współczesności) (semestr zimowy) (Dr Milena Chilińska)

Zajęcia mają na celu ukazanie wielu perspektyw przedstawiania zwierząt w literaturze i sztuce XIX wieku – od romantyzmu do modernizmu. Ważne okażą się takie ujęcia badawcze, jak: ekokrytyka, animal painting, antropologia, przełom darwinowski, green cultural studies, nature writing. Zwierzęta staną się tu interesujące jako tematy wyobraźni, dlatego istotne miejsce zajmie korespondencja sztuk – malarstwa i literatury.

6. Romantyzm w teatrze (semestr letni). (Prof. Maria Kalinowska, Dr Michał Mizera)

Konwersatorium dotyczy obecności tradycji romantycznej w teatrze współczesnym, ze szczególnym uwzględnieniem strategii reinterpretacyjnych stosowanych przez współczesnych twórców.

8. Elementy problematyki zarysowanej w programie znajdują się także w kręgu zainteresowań przez badaczy skupionych wokół Laboratorium Romantycznego oraz Filhelleńskiego WAL prowadzących zajęcia na Wydziale: **Prof. Jerzego Axera, Prof. Małgorzaty Borowskiej, Dr hab. Katarzyny Sadkowskiej, Dr Ewy Janion, Dra Przemysława Kanieckiego, Dra Michała Mizery oraz naszych Doktorantów, a także Doktorów spoza UW, ale wypromowanych przez WAL.**
9. **Spotkania z wybitnymi badaczami i twórcami kultury** poświęcone ich najnowszym pracom interpretacyjnym oraz artystycznym staną się ważnym elementem wszystkich powyższych zajęć. Planujemy **cykl spotkań** z wybitnymi znawcami romantyzmu spoza WAL UW, w tym z badaczami zagranicznymi. Spotkania te, otwarte dla szerszego kręgu odbiorców, mogą stać się ważnym elementem popularyzacji kultury romantycznej.
10. **Wykłady gości zagranicznych (USA, Islandia)** – znawców romantyzmu światowego.
11. **Udział w projektach międzynarodowych** (Byron w teatrze, premiera *Sardanapala*, w Nowym Yorku, październik 2024).

Wszystkie zajęcia stanowią propozycję tak dla uczestników całego cyklu, jak i są ofertą otwartą dla studentów Wydziału AL oraz innych kierunków.

Każde z zajęć dostępne są zarówno dla uczestników całego cyklu, jak i dla osób zainteresowanych tylko poszczególnymi zajęciami. Dotyczy to zarówno studentów WAL, jak i innych kierunków.